

КОЗЛОВСЬКА З.-О. М.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри права Європейського Союзу та порівняльного правознавства

ДОГОВІР ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС: ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ

Європейська інтеграція України дуже давня та популярна тема для розмов, репортажів, наукових робіт тощо. Цю привабливу ідею використовують майже всі головні політичні сили. Однак реальна, а не суто декларативна європейська інтеграція повинна стосуватися, насамперед, внутрішнього розвитку держави, поліпшення життя будь-якого пересічного громадянина. Євроінтеграція — це економіка, що працює на благо всього суспільства; рівність абсолютно всіх перед законом; державне піклування про навколишнє середовище та якість продуктів; економне використання бюджетних коштів в інтересах суспільства тощо.

Звичайно, це також чесне проведення виборів, свобода зборів та мітингів, опозиційної діяльності, боротьба із корупцією. Немає жодної сфери суспільного життя, якої б не торкалася євроінтеграція.

Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом — міжнародний договір, метою якого є поглиблення інтеграції між Україною та Європейським Союзом у різних сферах: політики, торгівлі, культури, зміцнення безпеки тощо [1]. Документ передбачає реалізацію ряду важливих реформ і впровадження європейських стандартів і норм, що можуть змінити рівень життя громадян. Угода про асоціацію прийшла на зміну попередній Угоді про партнерство та співробітництво між Європейськими співтовариствами та Україною.

Переговори про укладення Угоди про асоціацію велися між Україною і Європейським Союзом з 2007 року. Текст нового документа був остаточно узгоджений ще у листопаді 2011 року, але у зв'язку з ускладненнями у відносинах між ЄС та Україною його підписання кілька разів відкладалося, при цьому ЄС висунув українському керівництву ряд попередніх умов. 30 березня 2012 року Угода була схвалена главами делегацій України та ЄС. У листопаді 2013 року, за кілька днів до Вільнюського саміту «Східного партнерства», де планувалося провести підписання Угоди про асоціацію, процес підготовки до підписання був припинений з ініціативи українського уряду.

2 березня 2014 року новий сформований український уряд покловотався про відновлення процесу підготовки до підписання угоди. 21 березня представники ЄС і України підписали політичний блок цієї Угоди, а вже 27 червня 2014 року підписано її економічна частина.

16 вересня 2014 року Верховна рада схвалила законопроект про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, який в той же день був підписаний президентом України. Однак на

вимогу Росії 12 вересня 2014 року в Брюсселі на переговорах «Україна — Росія — ЄС» була досягнута домовленість про відстрочку імплементації угоди про створення зони вільної торгівлі Україна — ЄС до 31 грудня 2015 року. З 1 листопада 2014 року Україна розпочала реалізацію основних положень Угоди, за винятком створення зони вільної торгівлі. З 1 січня 2016 року в режимі тимчасового застосування також почали діяти деякі положення щодо зони вільної торгівлі.

Документ передбачає реалізацію ряду важливих реформ і впровадження європейських стандартів і норм, які піднесуть якість життя громадян на новий рівень.

Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом містить положення щодо економічної, секторальної, фінансової та енергетичної співпраці; передбачається посилення прав споживачів, надаються переваги для розвитку українського бізнесу; перелічуються конкретні кроки для поліпшення стану довколишнього середовища; передбачається надання допомоги українському транспортному сектору; підіймається питання візової лібералізації.

Найбільш близькою проблемою для працівників наукової сфери є проблема якісної освіти. Співпраця в рамках Угоди про асоціацію у сфері вищої та професійно-технічної освіти має привести до: повноцінної участі України в єдиному європейському освітньому просторі, заснованому на Болонському процесі; модернізації змісту освіти: впровадження новітніх досягнень науки, оволодіння сучасними демократичними формами адміністрування; посилення діалогу та співпраці між студентом і викладачем або адміністратором; впровадження та реалізації концепцій навчання протягом життя як одного з пріоритетів європейського освітнього простору; посилення співпраці між вищими навчальними закладами.

Побічно модернізація системи вищої освіти допоможе і вирішенню соціально-економічних проблем, таких як краще регулювання ринку праці. Адже чим більше реальних спеціалістів із загальної кількості випускників, дійсно необхідних для ринку кваліфікації, тим нижче рівень безробіття.

В Угоді немає ще згадки про можливість членства України в ЄС. Однак сама по собі ефективна реалізація положень Угоди про асоціацію буде означати належне впровадження норм, що діють в ЄС, а також готовність України перейти до більш глибокого рівня інтеграції з Євросоюзом. При цьому виконання передбачених Угодою про асоціацію реформ і перетворень має спричинити значне підвищення якості життя громадян України, що є вкрай необхідним для України сьогодні.

Список використаних джерел

1. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/984_011